

DEBRECZEN.

POLITIKAI ÉS KÖZGAZDÁSZATI HIRLAP.

A debreczen-vidéki „függetlenségi párt” közlönye.

Megjelen hetenkint ötször: hétfőn, kedden, szerdán, csütörtökön és szombaton.

Előfizetési árak:
 Helyben és postán küldve:
 Egy évre 10 ft — kr. Negyed évre 2 ft 50 kr.
 Fél évre 5 — — — — — Egy esztendőre 19 — — — — —
 Előfizető pénz a minden külföldi: PO-PIACZ,
 VECSEY-HAZ FOLDSZINT a szerkesztőségbe
 legelőször bérmentve küldendők.
 Előfizethető helyben:
 TELEGGI K. LAJOS és társai, CSÁTHY KÁROLY
 Könyvkereskedés a a szerkesztőségnél.
 Egyéltől a postai utján.

Hirdetési díj:
 Őrhasábas perletrér 5 kr.
 Nagyobb terjedelmű, mint azelőtt több szobai
 hirdetések, alkalmatosságok legelőször
 árt.
 Bélyegdíj: minden betöltésért külön 20 kr.
 „Nyitólátás” en megjelölés költsége Őrhasábas
 postára 15 kr.
 Név- vagy névismertetői bejelentés kizárólag
 nem vételek tekintetében. — Ugyanazon kéziratok
 nem adhatnak vissza.

Zoltán János beszéde melyet május 1-én Szabolcs megye bizottsági gyűlésén Nyiregyháza tartott.

I.
 Tisztelt bizottság!
 Egyesek, mint nemzeteknek legfőbb törvényük a létentartás, s éppen ezért életre való egyedek és nemzetek mindent elfognak követni, hogy a létentartásukat veszélyeztető akadályokat leküzdhessek. Emel fogva a nemzet legelső feladata minden törvényhozási cselekvényénél azt vizsgálni, vajon az alkotandó törvény létentartására előnyös avagy hátrányos befolyással bírand-e? E szempontból kell tehát nézetem szerint a jelen kormány által előterjesztett úgy nevezett pénzügyi egyezményeket is bíráló alá venni.

1875. február havában történt, midőn Tisza Kálmán azon kijelentéssel lepte meg a képviselő házat, s ezzel együtt az egész országot: miszerint tekintve az Ausztriával közömbös álló pénzügyi egyezkedés nagy horderejét, nehogy ennek tárgyalása a nemzet erejét elforgassza talá, ő előttem talája az időt, miszerint a pártok által eddig folytatott közjogi harcok félre tértetvén, a nemzet képviselői a hangzatos szabadelvű jelszóval díszített zászló alá sorakozzanak, mely zászlónak nyelét köztulomás szerint ő volt kezébe ragadandó. Voltunk néhányan az akkori képviselők közül, kik egy üres jelszóval megelégedni nem akarván, többször tettünk kérdést arra nézve, hogy előttem ezen egyesült párt kormányának programja világosan s érthetőleg kifejtessék; azonban a kormánytól, mindig csak kitérő s általános frázisokba burkoló feleleteket nyertünk s mivel ilyenekkel megelégedni hajlandók nem valánk, az egyedül időzőtöknek hirdetett szabadelvű egyházból, mint eretnekek, ki közösítettünk, a kormány pedig a szabadelvűség tetszős jelszavával kitért zászlót magasan lobogtatva ment az újjászilárdítások elé; s a nemzet meghajolva a felhozott érvek sulya alatt, a Tisza ministeriumnak oly többséget adott, minőhöz hasonlót a parlamentarismus történelmében csak igen ritkán szemlélünk.

Azonban, hogy a nemzet ezen nekiválti bizalmat, minő intenciókhoz kötötte, kivélgik azon egy tényből is, miszerint a szabadelvű képviselőjelöltek 9/10-ed részének programjában, az önálló vámtarifát, s független magyar jegybank követelménye határozottan befoglaltatott, fájdalom, hogy a következők azt mutatták meg, miszerint sok képviselőnél, a program csak aravróló, hogy az szó szegésének maradó dokumentumát képezze.

Az országgyűlés megnyitásával, az óriási többséggel rendelkező kormány, nem sok idő múlva, megindította Ausztriával a tárgyalásokat, de ellentétben az osztrák kormány eljárásával, mely saját pártja és sajátjával folytonos érintkezésben állván, ezektől lényeges érkelesi erőt merített, Tisza folyvást a legnagyobb titkolódzás köpönyegbe burkolózott, s nem csak a hazafias sajtót, de még saját pártját sem értesítette a tárgyalásoknak még csak irányáról sem, s már ez eljárása által baljósítatú sejtelmeket ébresztett, melyek csakhamar szomorúan igazolódtak ugyanis az ellenzék részéről tett interpellációk által végre nyilatkozatra kénytelenek lettek.

A t. olvasó közönség becses figyelmébe ajánljuk.
A „DEBRECZEN” TÁRSÁJA.
 A kereskedelmi tanácsos háza.
 Regény.
 Irta: Marliette.
 (Folyt.)

„Még nem is ismerjük egymást közelről, még a levelezés szegényes köteleke sem létezett közöttünk — én csak Mórccsal leveleztem. Midőn még papa élt, Henriette nagymamájával nevedek. Nagyon ritkán látuk egymást s akkor is az elnöké asszony felügyelete alatt Növértem Rómer kereskedelmi tanácsosnő a városban lakott s nagyon jókor elhalt. És Flóra? Ó nagyon szép és ügyes volt; ünnepeit fiatal hölgy volt és vendégeket fogadott a házában, mikor még nagyon kis cely voltam. Flórának nagszerző tehetséggel ell bírt, miután közelében oly kimondhatatlanul nyomasztólag és elfogultan érzé magát

szertítvén, határozottan kijelentette, miszerint ő a közös vámtarifát előnyösebbnek tartja, az önálló vámmal, s ezt csak mint kikerülhetetlen rosszat utolsó esetben vélné eltebe lejtendők. Hídeg zuhanyként hatott e végzetes nyilatkozat a nemzet lelkiületére, mert még ha így volt is Tisza meggyőződve, ílyet az alkudozások befejezése előtt kijelenteni annyi, mint az ellenség lábait, a legelsőbb fejevert jó előre lerakni, legelőször az elfogulatlanok már ellettek készülvé a szomorú eredményre, s a következő csak hamar megmutatta, hová vezetete Tiszát azon eljárás, miszerint ő a törvény szilárd alapzatát elhagyva, az iránytalan alkudozás ingoványos talajára bocsátotta. Holnapokon át tartott a titokteljes egyezkedés, végre körülbelül egy év előtt, egy szomorú májusi napon haza hozta Tisza hosszas működsének tanyar gyümölcsét, annak elfogadásával mindenek előtt saját pártját kiálván meg. Ezen egyezmények káros voltát a független hazai sajtó már annyiszor, s oly alaposan bizonyította be, miszerint annak fejtegetése e teremben talán feleslegesnek is látszhatik, mind a mellett engedje meg a tisztelt bizottság, hogy annak lényegét, pár szóval jellemző megkísérlesem.

Az egyezmény három főkérdésre vonatkozik: u. m. a vám, bank, és foyasztási adók kérdéseire, vegyük először is a legfontosabbat a vámgügyet. A világ művelt népei kereskedelmük s iparuk fejlettségi fokozatához képest, részint védvamos, részint szabad kereskedelmi politikát követnek, mindkét rendszernek megvannak a körülmények szerint saját előnyei, azonban a Tisza-féle műben a létrejövő összes hátrányai egyesítettek hazánk károsítására, ugyanis: ha a szabad kereskedelmi rendszert fogadtuk volna el, igaz, hogy a hazai iparfejlődés meggátoltatnék, de legalább a polgárok a legkérelmezőbb angol és francia iparüzemeket juttányosan szerzhették be, ha ellenben a magyar határon védvamos vonalat állítottunk volna fel, az esetben a fölöslegben lévő magyar ipar hatalmas leáldületet szenvedett, s azon ideiglenes hátrány, hogy egy ideig tökéletlenebb hazai cikkekkel drágábbnak lennénk kénytelenek fogyasztani, bőven kipótolandóttá, a gyors fejlődésnek induló hazai iparunk a gazdaság és kereskedelem terére is áldatosan kiható felvirágzása. Tisza azonban egyik utat sem követte, hanem csinált a kettőből egy keveréket, mely hazánk jólétének valóságos meggyilkolására vezet, mert mi e szerint a művelt külföldtől védvammal lévén elzárva, az ottani kinttől iparüzemeket juttányosan nem élvezhetjük, ellenben Ausztriával szemben teljesen nyílt a határ, ennek folytán a silányabb osztrák gyártmányok szabadon özönlének be hozzánk, melyek a miénkél olcsóbb tökével s napszámmal dolgozván, tönkre teszik iparunk fejlődését. Tehát napnál világosabb, hogy itt érdekeink az osztrákoknak teljesen feláldoztatnak.

Ami a foyasztási adó kérdését illeti, ennek lényege abban fekszik, hogy az Ausztriában termelt, de nálunk foyasztott cikkekkel az adó az ő kincstárukba folyik; továbbá mint hogy a gyakorlat terhelő adók egyenlően vannak kivetve, ennek eredménye az, hogy az olcsóbb tökével s munkával dolgozó osztrák gyárakkal, ami sokkal mostohább viszonyok közt létező gyáraink a versenyt ki nem állhatván, sorban megbuknak, mincké következtében nemcsak a magyar pénztár bevételei lényegesen kevesbülnek, hanem közvetve nemzetgazdaságtal is megmérhetetlen károkat szenvedünk, mert a gyárak volnának hivatala a föld kisajtoló termő erejének visszapótlására. Tehát e-téren is világos a mi romlásunk.

Ezen két életkérdés feláldozásáért a kormány és sajtója elég helytelenül, a bankkérdésben ígerte a kárpótlást, de ez is csak azzal végződött, miszerint hazánk pénzügyeiben a monopólium ismét egy nemzetünk iránt ellenséges indulatú nyereszkedő társulat kezében hagyott, mely érdekeinket kielégíteni képtelen is, akarral sem bír.

Klapka tábornok, mint már említettük, Konstantinápolyba látogatott. A „Pressé” híre szerint egy Muschir rangja és ezimével lép török szolgálatba.

A pénzügyminiszter, mint a „P. L.” írja, megkötötte a Rothschild-consortiummal az előlegűzetet. A járadék elhelyezéséről most szó sem lehet. Mennyi előleget vett föl a pénzügyminiszter s minő feltételek mellett? — nem tudjuk.

Török-orosz háború.
 Az európai esatatról. Babosi mellett a muszka hadak esőbitést várnak. — 30,000 főnyi egyptomi sereg érkezik ide a muszka támasd ellen. — Az oláh hadak felett szemlért tartott Károly fejedelm s Bratiano Kisenewbe utazott, hogy utasításokat kérjen azoknak mozgósítására.

A Duna semlegességét megsértette a muszka hadparancsnok anyomben a dunai közlekedést beiltotta. Anglia ezt háborúindítási oknak tekint. A galaci angol konzul ily értelemmel tett jelentést, a fölháborodó esetről. — Abdul Kerim főhadparancsnok helyét Ahmed Ejub foglalja el. Abdul Kerim, e 71 éves agastyán maga kérte felmentését, mivel nem bírja a fáradságot. A szultán azonban még nem határozott.

A jászvársi muszka főhadiszállást árvisz fenyegeti. A pályaudvar viz alá került. A vezul-berladtekusi uton mennék tova gyorsan az érkező gyalog csapatok és kozák csoportok. Egész ezredek érkeznek már melyek gyorsan sietnek a török ellen, de e törekvésök a sárban megbúlsul. Erre eddigleg összesen 30,000 muszka vonult át. — A Dnipter kiáradván, három muszka ezred élelmi szerét vitte el. A hid is beledől.

Az ázsiai házertről egy orosz hivatalos sürgöny jelenti, hogy Bajazid török város a fellegvárval együtt kardesapás nélkül meghódított az Erivanból jövő orosz hadaknak. Bajazid a perzsa határ közelében, az orosz határtól 7-8 mérföldnyire fekszik s Török-Arménia egyik nagyobb helye. Csak 1700 török volt a városban, de az oroszok közeledtére a sereg is a néhány mérfölddel távolabb eső Alladagh hegyébe húzódott vissza.

Bajazid fontos stratégiai pont, Araratól 4 órányira fekszik délre az Alladagh hegyeség végén. A város 1828 óta amikor az örmenyek kivándoroltak belőle, romokban hever. A ezidellát 1854-ben rombolták le az oroszok, midőn Wrangel tábornok alatt visszavonultak, mert Samil már Tifist fejegette. Ha innen akarják az oroszok Erzerumot megtámadni, okvetlenül perzsa kerületnek kell kerülni tenniük, mert itegetek s egyéb adászereket az Araraton lehetetlen keresztül szállítani.

A Bajazid mellett Tabristól Trapezuntba vezető karavánuton az oroszok mindenesetre a legkényelmesebben intézhettek támadást Erzerum ellen. Innen megkerülhetnék az első erődítvény vonalat. Batum-Ardahan-Karsot délről, — s innen az északi Euphrat (Murad)

ha ide átjön, mondá futóan és tekintetével még egyszer régit vidám vizsgálódva a szobában, minden rendben volt, csak a mellékszoa ajtaja volt még nyitva, és széles nyílásán egynesen az agyfa tarka székfű bokorra lehetett látni; az ág még mindig az ablak mellett állott. Csak most vetődött a fiatal leány tekintete a nagyon jól ismert durva festésű virágra, mely egykor gyermekie lelke egész elragadtató arczáról sőt még aiki is halványak lettek. Ott halt meg nagy apám, suttogá elfogulva.

mentében Örményország szívébe hatolhatnak egészen Erzerumig, mely központi helyzeténél fogva Kis-Ázsia kulcsát képezi egy orosz invázió ellenében.

Az ázsiai esatatról. A legújabb hírek szerint Ázsiában az orosz hadak egy talpalatnyi földet sem hódítottak meg. A muszka előcsapatok még csak Batum előtt tüntek föl, de visszatartottak. — Ide várják a török hadak Mahmud Damad pasát, a kinevezett ázsiai főhadparancsnokot. — A hadviselő feleket komoly veszély fenyegeti; a dögihal rémületbe ejtő mérveket állított. Bagdadban 254 személy halt meg ujjában.

A török küldöttség Budapesten.

(Folytatás.)
 Május 1.
 A csunya, esős idő deazára is török vendégeink mai kirándulása alkalmával a fővárosi közönség megragadott minden alkalmat a törökök iránti lelkesedésének kifejezését adni. Azon helyeken, a hová a softák jövéndök voltak, nagyszámu közönség gyűlt össze, mely lelkesen éljenzt, midőn megpillantá a török nemzet küldötzeit. — Vendégeink ma először is a nemzeti muzeumot keresték fel szokott környezetük kíséretében. Itt Pulszky Ferencz üdvözletet után, megszemlélték a könyvtárt, a természetrajzi tárt a régiség- és könyvtárt. — Az ott időzést alkalmával a seik a nemzeti muzeum könyvtárát egy valóban nagybecsű ajándékkal lepte meg. Ez az ajándék, mely unicum a maga nemében, áll Mir Alisir Nevaji dsagatái költő összes műveiből (700 lap kézirát, 17 könyv gyönyörű kiállításban s abadi festményekkel díszítve.)

A muzeum osztályainak meglekintésére után a török küldöttség a képviselőháza ment, a hol Kovács László háznagy fogadta őket az előcsapatoknál. Itt addig időztek, míg ama javaslat tárgyalására került a sor, melyben jegyzőkönyvi köszönetet indítványoznak Abdul Hamid szultánnak a Corvinákért. — A vendégek nagy figyelemmel tekintettek a szónok arczára s midőn a szultán neve fölemlítetett meg-meg hajtották magokat ülökben.

A fiatalabbak később érkeztek ide, ép azért nagyon kevés időt töltöttek a házában. Ezt is arra használták fel, hogy kérdézőkötöket az elnök, a miniszterek, s a többek személyéről. Időzések után több, jobbadán függetlenségi párti képviselő sietett fel hozzájuk. A törökök különben is Kossuth pártján hívják a függetlenségi pártot, és e pártból ismernek legtöbb képviselőt.

A házból a főkapun át szakadó esőben ültek fel kocsikra a törökök, hogy a mügyetemet, és egyetemi könyvtárt meglekintésék. A legrosszabb idő sem akadályozza a közönséget, hogy a meglekintésükkor már nagy csoportokban ne adjon kifejezést rokonszenvének.

Stoecz József rector fogadta üdvözöl beszéddel őket, s az intézet tanácsstermébe felvezetve, bemutatatta az egyes szakosztályok ott kiállított rajzait. Sulejman seik hosszabb beszédszében kiemelte azt, hogy midőn átlépte ez épület küszöbét, mely a technikai tudományoknak van szentelve, nem tételekelt azon, hogy az ország melynek vendégcsereit karjai közt van, most ő nem áll a nyugati művelt országok megett. Egy más török a technikai tudományok nagy horderejét fejtegette s hangsúlyozta azok elkerülhetetlenségét a modern kultúret keretében. Meglekintették ezután a gépeket, különbs tetszésben részeseültek a szövegépek. Haszny bey parlamenti képviselő s gazda földbírókos, ki tetteleg is ki akarja fejezni a magyarok iránti rokonszenvét, rögtön meg is rendelt a gépek között egyet. — Az intézetet a mügyetem polgárok harsány éljenezési közt hagyták el vendégeink.

A mügyetemről a tudomány egyetemre mentek vendégeink. A kis diszteremben Laubhaimer Ferencz rector magnificus fogadta őket, ott voltak továbbá Schnierer Aladár jogkari s Kerekgyártó bölcsészeti kar décanok s több más tanár. Felütészt s az ifjuság soraiiban nagy megrötrákoztatást keltett Vámbéri Armin távolléte. (Hja! persze itt nem oszthatunk sem angol sterlinget, sem orosz rubelt, sem török Medsidjét.) Laubhaimer köszönetet mond a török nemzet tagjainak, uralkodójuk azon

lehetett látni állán és ajkán süri szakál és bajusz volt ugyan, de még is látta, mint szorítja össze ajkait, mintha nehezzere esnek felelni. Pillanatyai hallgatás után lassan fején megfordult egész arczával és komolyan nézett rá. Azt fogják önnek mondani, hogy müti ügyetlenségem következtében halt meg, mondá oly hangon, melynek esengése a benső megindulás csak nem egészen elfogta.

nyagylelkü tényeért, hogy a Corvinákat visszajajándékozta a magyar nemzetnek. Mehemed efendi joggatár válaszolt a rector szavaira, a jelenlévő ifjuság harsány éljenezs közt kísérté vendégeinket az egyetemi könyvtár díszes helyiségeibe. Itt megkintették a csinos s kényvelmes olvasó termet, a többi mellék helyiségeket s bejegyeztek nevéket a vendég könyvbé.

A küldöttség aztán a vegytani intézetet kereste fel. Itt a bejáratnál nagy számu fiatalok állott, mely a softákat élénk éljenezssel fogadta. A vendégek egynesen Than Károly igazgató lakására mentek, ki nekik az intézet helyiségeit bemutatta. A tanuló ifjuság nagy dolgozó szobájában a vegyész gyakorlatok nevében Krécsy Béla tanárjelölt fogadta őket, kinek zajos enjenezssel fogadott beszédét Erdői tolmácsolta, mire Sulejmann technikus lépett elő s török beszédszében megköszönte a szíves fogadtatást; az ifjuság s az intézeti igazgatónak. — Ezután a nagy előadási terembe vonultak, hol Than Károly kintűn tudósunk gyönyörű kísérleteket mutatott be, melyeket softáink, de különösen az öreg sehek a legnagyobb figyelemmel kísérték. Megnézték még az alsóbb helyiségeket, a közel hajtott dübörgő vilanygépet, melyvel fűnt experimentáltak végre az ifjuság lelkes éljenezése között kocsiró ültek.

A MAGYAR FŐVÁROSBÓL. Schwarcz Gyula országgy. képviselő ápr. 30-án tartá esküvőjét Berecztelken Bánffy Mária bárónéval. „Drama a tenger fenekén” ezimű darab fog a népszínházban szíre kerülni. A török küldöttség tiszteletére több képviselő által az Európa szálloda dísztermében ma d. u. diszebb rendeztetett. **Ötven éve** múlt tegnap, hogy a budapesti nemzeti kaszinó fenáll. A **Berenyi család** levéltárát gr. Berényi Ferencz a nemzeti muzeumnak ajándékozta.

VIDEK

„Debreczen” levelezés. — Püspök-Ladány, május 3. T. szerkesztő ur!

Villámcsapásként hatott ránk a hír, mely pár nap óta városunkban kering, s mely szerint a járásbírósg innen Szabolcsra tétekek át. Megdöbbenéssel vettük e szomorú üjságot, mely csak úgy szür alatt jutott füleinkhez, a nélkül, hogy felőle a hírlapokban előzőleg tudomást vehettünk volna; most is csak a megye tisztikarától szivárgott ki hozzánk, mely megeresztett ez ügyben a végett, hogy a feloszlatozó járásbírósgunkat képező községek beosztása, s talán egyenmelyiknek idegen járásbírósghoz leendő esatolnítása iránt véleményt adjon.

Nem értjük az intéző körök ez irányábani eljárásának okát, mely miatt a városunkban székelő járásbírósg Szabolcsra áttétek, illetve, miután ott is van járásbírósg, oda központosítást.

Általánosságban tekintve a kérdést, igazságszolgáltatásunk most is oly drága, részint az ügyeiket keresőknek a bírósg székhelyétől távol lakása miatt, részint pedig a bírósgok, illetőleg a bírák eskélyi száma folytán a perek felhalmozódása s ebből eredő lassu menetele miatt, hogy már e szempontból sem lehet helyesebb a bírósgok számának apasztását.

De ha már mindenáron takarékoskodni akar a kormány igazságszolgáltatásunk kárára; ha mindenáron apasztani akarja az állam kiadásait pár ezer forinttal, — nem vége tekintve, hogy a mit az államnak megtakarít, azt többszörösen fizettet meg a peres felekkel és így ugyanannyi kárt okoz a közvagyonnak, — mivel indokolja az egyesítendő járásbírósgok székhelyének Szabolcsra tételet?

Ha valamely község bírósgai vagy bármiméni, közhataló állami organum székhelye legyen, első és főkéllék, hogy lehetőleg központja legyen a hozzá utalt kerületnek, vagy, ha ez nem lehetséges, legalább a hozzátartozó községeknek a vele való közlekedés, a gyorsaság és olcsóság által legyen lehetőleg megkönyvitve.

Szabolcszó az egyesítendő járásbírósgok-lehetett látni állán és ajkán süri szakál és bajusz volt ugyan, de még is látta, mint szorítja össze ajkait, mintha nehezzere esnek felelni. Pillanatyai hallgatás után lassan fején megfordult egész arczával és komolyan nézett rá. Azt fogják önnek mondani, hogy müti ügyetlenségem következtében halt meg, mondá oly hangon, melynek esengése a benső megindulás csak nem egészen elfogta.

(Folyt. köv.)

Előfizetési

Helyben és post... Egy évre 10 ft... Fél évre 5... Előfizetési pénzt minden kö... VECSEY-HÁZ FOLDS... Előfizetési h... TELJESÍTI K. LAJOS... Egyébként a postab...

Zoltán János beszéde a Szabolcs megyei bizottság regyházán

Ime tisztelt bizottság... ményének hű képe, semmivel sincs sötétebb... egyezmény előterjesztés... rongás azonnal megindul... pártban, s ennek 60... az alku elfogadását... viselni nem bírván, ki... független szabadelvű... alakult. A kormány... deg kezei közt levő... zott műve befejezésére... kített, hogy az osztrá... egyezményrel sem talál... alázottak a magyar ne... szint nyílt, részint al... kezdtek a támadást me... nyök megsemmisítésé... kormány a bankkérdés... pothoz képest kivívni... kezdődött azon gyalog... magyar minisztereknek... sokhoz illő folytonos... midőn minden egyes utj... magyar nemzet ünnepe... czulesapása vala, és T... keresztül folytatott... oly alkuvásásokat, min... gokban egy tisztessé... megvétellel utasított... tól. Végre ugy látszik... magyar miniszterek be... sokalta volna e megalá... tását, amennyiben a ko... benyújtotta. És a nemz... lélekzett fel, mert azt hit... van valahára azon kétsz... nító játék folytatásának... is minden önzetes mag... arczába kergeti a vért.

De a nemzet ismét... a kormány, a nélkül, ho... tól legkisebb számbaveh... sikerült volna kivívni, is... lál, alig és talán nem is... dékkel elhagyott székelt... hogy ma még az általa ne... térbe állított bankkérdés... elve, már mikroszkopium... hető fel.

Ily alku elfogadását... mány, tisztelt bizottság... viselőitől, és miután anna... egyetlen megállható érve... hozni, mivel véli eljárá... okokkal. Hatalvan érv tis... mintha államférfi előtt ma... kai szempont létezhetné... elhétésének biztosításául... loan jegyzi meg erre hazá... tűnő nemzetgazdasági iró... eltekintve minden pártsem... a tudomány magas állásp... miszerint ez az első eset... zet politikai okokból öngy... azt nyilvánította tovább... uralkodó nem volt rábir... a független magyar jogyba... hoz belegyezésért adja, s... jelentés, egyszersmind az... föltétele is értelmezendő... rilleltatás sajtójának kor... lágasan megérthetővé tett... nagy horderejű nyilatkoz... bizottság, mely hűderzeny... nemzet lelkületén. En egy... győzödvé, miszerint egy es... mint nemzetnek legelső fe... tisztában legyen helyzeté... éve immár, hogy folyton... ságban élünk. Ideje egysz... nemzeti tisztában legyen a... valódi alkotmányunk, vagy... ha nekünk csak az szabad... ami Bécsnek netszik, a nem... biztosítására irányzott törv... pedig ott meg nem engedü... valódi alkotmánnyal nem bí... az alkotmányos élet tagad... dozatokat követelő és kö... dekoratívban gyönyörködhet... hogy annak valódi előnyeit... Ez nagykoru nemzeti... állapot, s én bármily súlyos... sck is a szó, bátran kimond... kább jöjjön egy újabb provi... nek vége, liem szerint ugy...

Budapesten a koronázáson kívül eddig nem látott népet csoportosított. A fényes tüzijáték a Dunán volt. A lelkesedés leírhatatlan. A vendégek a reggeli vonattal elutaznak Triestnek. A körut elmarad. — A fiumei tengerészeti hatóságok távirják Konstantinápolyból, hogy a porta tegnapi rendeletével ostromzár alá vetetteknek nyilvánította ki a fekete tenger összes orosz kikötőit s három napi határidőt szabott azon hajók számára, amelyek orosz kikötőbe bejutni akarnak s öt napot azon hajóknak, melyek az ily kikötőket odahagyni szándékoznak.

Felelős szerkesztő: TISZAI DÁNIEL. Kéjutazóknak vasutraszólo visszameneti-jegyek vétetnek és eladnak. Bécs, Stadt, Fleischmarkt 7. sz. 179. 1—2.

Értesítés. Tisztelettel van szerencsém értesíteni a t. közönséget és vevőinket, miszerint Raditz Simon ur útleitünkkel több összeköttetésben nincs, emel fogva nevünkben pénzek felvételére és behajtására sincs felhatalmazva. A fizetések kérjük címünk alatt fűtőzsa Sínay hához küldeni. Tisztelettel Deutsch A. és testvére. 178 1—3

ben Dr. V. M. cím alatt Hüvelyes utca 1068 sz. alá küldendők. * Köszönetnyilvánítás. A legnagyobb hála köszönetet nyilvánítom azon igen tisztelt uraknak, kik a mi kedves halottunk kivételével fáradi sírvesek voltak, s mindazon rokonnak, ösmerősöknek s általában a n. é. közönségnek, kik megjelenséssel bánatunkat egyhittették. Pájer József, nóm s gyermekeim nevében.

* A debreczeni jogakadémia hallgatói tegnap délelőtti gyűlést tartottak, melyben egy hangulag elhangozták, hogy a török küldöttségnek távirati üdvözlötlet küldenek. A sürgöny még tegnap elmentesztett. * Északi fény, illetőleg e szokatlan égi tüncemény most az egyszer éppen keleten volt észlelhető az elmúlt csütörtök éjjel 11 órakor. A fény alsó része nem volt látható teljes alakban egy nagy felhőtől, csak is a felső része. A látvány impozáns volt és mintegy 10 teljes perczig tartott; az égboltozat keleti része lángpiros színt öltött, a melyből egy vépiros sugar a zenith felé egyenes vonalban szökölt. A fény centruma éppen Kiseneff felé esvén, a carnak a státny felé törv véres álmait czuttal Mars is segített véresebbé előtűnteni.

* A Révész Imre által jelesen szerkesztett "Figyelmező" folyó évi 5-ik füzetek megjelent, s beküldetett hozzánk. Tartalmát jóvá számunkban közöljük. * Halalozás. Tegnap délután halt meg városunkban báró Diószegi Géza, szül. Thoroetzka y Ida asszony élte 38-ik évében. Temetése holnap délután tartatik battyányi utca 2568. számú háznál levő lakásáról. A hosszas szenvedés után kimúlt né távol levő férjén kívül négy gyermeket hagyott hátra. Béke posra!

* Az Apolló zeneműfolyóirat legújabb száma következő tartalommal jelent meg: 1) Kapitány kisasszony keringő, Genée Richard dalmuve után zongorára szerző Hölzl Lőrincz. 2) Caprice. Bella L. Jánostól. A zongorázók és énekesek számára igen ajánlható folyóirat előfizetési ára egész évre 6. frt. fél évre 3. frt. mely a kiadó hivatalhoz (Budapest, úr ország-háza uca 94 sz. a.) küldendő be. Kívánatra a lap utánvételre is küldetik. Még folyton előfizetheti az egész évfolyamra.

Legújabb. — Budapest, május 4. Török vendégeink tiszteletére az esti fáklyás-menet

* A keleti háboru mindinkább nagyobodó mérvet kezd ölteni s a magyar olvasó közönség érdeklődése az eseményekkel fokozottabb lesz napról napra s a harez közös Dunán partjánál vivatik. Emel fogva igyekeztünk oda fog irányulni, hogy a hareztről érkező híreket kimerítően és lehetőleg gyorsan nyújtsuk a t. olvasó közönségnek. Lapunkra előfizetheti 1 frt 80 krajval kéhónapra. Az előfizetés megkezdhető bármely napon. A „Debreczen” kiadó hivatala.

* Szathmari Árpád és Németh János, e két tehetséges színész, s közönségünk kedvenczei jövő teli színdényre Aradra szerződtek. Sajnáljuk, hogy elveszítjük e két derék színészt is.

* Beküldetett. A „Debreczen” april 30. 84-ik számában megjelent „Beküldetett” című üdonság t. beküldőjének a helybeli ref. főiskola iránti jóakaratu érdeklődését s figyelemzetését megköszönve, tévedést kívánom csak helyreigazítani; miszerint nem áll az, hogy az épület hátsó részén — beküldő szerint körülbelül egy év óta — hiányoznak a víz-levezető csatornának, mintegy félfolyó hosszúságú része, s azért mosná ott fent a falazatot esőzész alkalommal a víz. A ki figyelmesebben nézi — mint nézte egy év óta mindig a ezikkbeküldő — a kérdéses csatorna-részt látni fogja, hogy az ottan be van falazva, nem pedig hiányzik, s alább, hol a parkányzatból kieri — lesz ismét láthatóvá. Ugyanezért a collegium ügyei vezetőinek circumspectus figyelme nem valódiható mulasztással; mert — igazat adva ezikkbeküldőnek abban, hogy a víz csakugyan mossa ott a parkányzatot, — a hibát annak idején észrevettük az illetők, de annak okát soha még eddig, s még a szakértő bádogos is csak tapogatta, időről időre kipuhatolni és megszüntetni. — Ebből onként értetik, hogy oly valami hibának kell ott lenni, mely eddig elé csak okozatból ismertetik meg fél, s éppen nem egy félfolyó csőnek a hiánya. — Debreczen, 1877. május 4-én. Főiskolai házgyár.

* Több évet külföldi egyetemeken töltött egy hazánkba, városunkba érkezvén hajlandó a német nyelv s irodalomból magán órákat mérésélt díj mellett adni, akár nyelvtan tanításra, akár fogalmazás gyakorlásra, akár klasszikus irodalmi termények olvasására és fejtegetésére akár pedig társalgás kiváratván. Értesítések levél-

— VIDÉKI HIREK. Aradon hamis ötven forintosok vannak forgalomban. Szegednél a Tisza elérte a 25 láb. (eddig még a legnagyobb) magasságot; az árvízveszély nagy. A t. löki választók felhívat intéztek követjüköz, mely szerint számadásra kéri fel. Kettős gyilkosság történt máj. 1-én éjjel Giladon; egy földmivelő és neje meggyilkolva találatot. Diószeg mellett tegnapelőtt a galagonyást meggyilkolták.

Országgyűlés. — május 3. — A képviselőház mai ülésében 10—15 szavazattöbbséggel elfogadta a gyámügyi javaslatot.

A javaslat ellen szavazott a Sennyi párt, a független szabadelvű párt nagy része, s a kormánypárt tekintélyes része, ezek közt Szilávi, Horváth Boldizsár, Bittó István, Falk Miksa, Horváth Lajos, Pauler.

A képviselőházban ma, május 4-én történt meg a kormány nyilatkozata a keleti háboru tárgyában. E nyilatkozat, mint a „P. N.” írja, bágyadt és színtelen; senkit sem elégitett ki.

Chorin és Simonyi Ernő a feleletet tárgyalatni javasolták; Somsich Pál tudomásul vette, de kijelenté, hogy a válasz ki nem elégitő. A szavazásnál a ház többsége Somsich nyilatkozatát értelmében a választ tudomásul vette.

A Dunát illető kérdésekre a kormány még nem válaszolt. Somsich azt jelenté ki, hogy a Dunán történtek által a monarchia érdekében már meg vannak támadva.

UJDONSÁGOK. * Meghívás. Folyó hó hatodikán, vásárnap d. e. 10 órakor a függetlenségi párt közgyűlést tart, melyre a tagokat tisztelettel meghívom. — Fő tárgyalónk választás. Pata y István elnök.

* Köszönetnyilvánítás. Örv. Csiffy Lászlóné ó nagysága a debreczeni négyelet árvaháza számára 1. véka paszujt adományozott, mely szívességéért fogadja az árvak nevében hálás köszönetemet. Kacsokovcsné.

nak épen a szélén fekszik, s ha bár Ladány sem képez központot, mindazáltal nagy előnye az, hogy Nádudvar kivéte — a jelenleg hozzászóló levő, és — székelyül maradása esetén — hozzá esztalandó községekkel két irányban közeledhetik vasuton, mely körülmény lehetővé teszi, hogy a peres felek akár nyáron, akár télen, tehát a legrosszabb időben is, kevés költség és idővesztéssel láthassanak peres ügyek után. Ellenben Szoboszlóra sáros utban, a minők itt az utak rendesen az év azon részében, melyben a nép legtöbb időt fordíthat a peréi vitélére, — csak nagy kerüléssel, és így aránytalanul nagy költség — és idővesztéssel juthat el a földési, tetítleni vagy sápi ember.

Ha összehasonlítjuk a ladányi és szoboszlói járásbíróóság kiterjedését és népességük számát, lehetetlen nem esodálkozunk a tervén, — valóság esetére — a minden tekintetben nagyobb olvasatára a kisebbbe, a kisebb kedvét szüntetné meg a nagyobbat és nem megfordítva.

A szoboszlói járásbíróóság kiterjedése ugyanis 6.4732 □ m. föld, míg a ladányi 9.2915 □ m. föld. Az elsőnek lakossága 20.182 a ladányi 23.415 lélek.

S mindczek dacára, — ha a bizonyosként emlegetett hír nem csal, — el van határozva az igazságügyminiszteriumban a ladányi járásbíróóság felszólítása.

Némi halvány vigasztalásunkra szolgál az, hogy Hajdúmegeye — mint beszélék — a járásbíróóságot Ladányon meghagyni javasolja. Hogy azonban e javaslat fog-e megtárgyalatni, annak csak az igazságügyminiszter a megmondhatója.

Tegnap városi közgyűlés tartott, melynek legfontosabb tárgya volt a jelenleg fennálló egy községi orvosi állomás mellett, egy másodiknak felállítására, a mi el is határozottat oly formán, hogy a jelenlegi orvos 400 forintra menő díjjal 100 forintot levonnak, s ehez, — pótoló utján befolyandó — 200 frtot adva, mindkét orvos 3—300 forinttal fog a város által díjaztatni. — Az ezen határozat által megnyílt orvosi állomás pályázat után fog betöltetni.

Községiünk ez intézkedését csak helyeselhetjük, mert az év tizedeken át fardáthatatlanul jeles orvosunkon, Parkason kívül, ki azonban hónapok óta tartó súlyos betegsége folytán, képtelen hivatalra teljesítésére, — csak egy orvosunk van, már pedig 8—9 ezer lakossal bíró községeknek egy orvos nem elég.

HIRDETESEK.

MOLNÁR LUKÁTS. Fehérneműk, divat-, ruha- és kézmű-áru üzlete. DEBRECZEN, CZEGLÉD-UTCA, TAKARÉPKÉNTÁR MELLETT. Cretonokat női ruhákra. Nagy választékban férfi nyakkendők. Fehér és színes férfi ingek, gallérok és manchettkék. Férfi sifon ing, gallér és anélkül 88, 1.05, 1.30, 1.50, 1.80 és 2.30. Férfi sifon ing sima élével 1.40, 1.80, 2.20, 2.80 és 3.20 kr. Férfi sifon ing himzet (stikelt) 1.45, 1.80, 2.20, 2.70 és 3.20 kr. Férfi színes karton ing gallérral 75, 90, 1.10, 1.40, 1.70 és 2.10. Férfi színes Creton ing gallérral 1.20, 1.50, 1.80, 2.20, 2.60 és 3.10. Pamut lábravaló magyar és német 65, 80, 95 kr. Vásznon lábravaló magyar és német 95, 1.20, 1.60, 1.80 kr. Férfi gallér 2 és 3-szoros 1.75, 2.10 kr. Férfi gallér 4-szeres 2.25, 2.60, 2.80 kr. Férfi manchettkék 3 és 4-szeres 3.25, 3.80, 4.40, 5.29 kr. A megrendeléseket gyorsan és pontosan teljesítem. Kívánatra mintákkal szolgálók.

Hirdetmény. Vagyongabokott Sallay Gábor esodótömegéhez tartozó a debreczeni 2387-ik számú teleknyomban A) 1) 1. 2. r. sz. alatt foglalt Nagyjutczai 1684-ik szorszámú háznak, 229 □ öl beltekének, — az Ondódi 5. hold, 559 □ öl ház-utáni szántó-földnek fele, a Csöd-választmány által eladati határozatán, s annak foganatosítása végett, folyó évi Május hó 18. szükség esetén június hó 18-ik napjának délutáni 3 órája a helyszíntre kitérítve: a venni szándékozók ezennel tisztelettel meghívának, azoknak a következő árverési feltételek mellett eladashoz. 1. Kikiáltási ár a Csöd-leltári becserétek, vagy is a félbirtok után 1750 forint leendő, melynek 10 %-ja, azaz 175 forint az árverési kívánó által az árverés kezdetén bántapénzzúl a Csöd-tömeggondnoknak kezéhez lézen befizetendő. 2. A vételár a leltérestől 15, 30 és 45 nap alatt kifizetendő 6 % kamatokkal, a bántapénz az utolsó részletbe tudatik be. 3. Vevő a házat s telket a leltés után, illetve 1877-ik évi PÜNKÖSDKOR a ház-utáni földet pedig az ide termények letakarítása után veheti birtokába, tulajdon joga azonban csak a vételár kifizetése után, a Csöd-választmány által kiadandó engedély alapján fog nevére tehermentesen bekebelezeteni. 4. Az árverés a vevőre nézve azonnal a Csöd-tömegre nézve pedig a választmány utólagos jóváhagyásával lép hatályba. 5. Vevő köteles az árverésnek a választmány általi jóváhagyásától számitandó 48 óra alatt az épületeket tüzkar ellen biztosítani, s az erről szóló kötvényt a tömeggondnoknál letenni. 6. Ha vevő a feltételeknek nem, vagy nem pontosan tenne eleget, kárára és veszélyére új árverés fog a Csöd-tömeg részéről eszközöltetni. 7. A vételi kincstári s átírási költség vevő felet fogja terhelni. 8. Az ingatlanok becsáron alul csak a választmány beleegyezésével adhatnak el. Debreczen, 1877. april 26. Bathory Sándor, tömeggondnok. 180. 1—1

Közvetítő és tudakozó intézet. Az alább következő ügyek s tárgyak figyelembe vételét kérem! Kerestetik: 3—400 hold tagosított birtok közel Debreczenhez hasznosbérbe akár örök áron. (247) Különböző ületek részére 13—14 éves ifjak tanulóképeni felvételre. Két óradékképes mészáros segéd 50 frt havi díjjal felvételre. (349) Tíz ezer forint kellő biztosítékra, első helyeni betáblázásra. (286) Egy tisztos és vallásos izraelita család. Kínáltaetik: Ingatlanságok örök áron eladásra. Szentanna-utczán egy cseréppel fedett jk karban levő 3 lakosztályú ház. (236) Egy 5 nyilas cserépes pajtával ellátott nemes iájú szőlő. (238) Egy 6 régi boglyás halapi kaszáló. (237) Közel a városhoz 13 hold területű marjorsági föld. (239) Csapóútczán 4 szoba, konyha, kamarával ellátott ház. (244) Miklós-utca elején egy ház 7 hold földjével, kedvező feltételek mellett. (258) Több rendbeli legelő és ondódi föld. Egy 7 boglyás kaszáló a Bánkon. (300) A vásártérén több kósátrak. A Ferenczy Elek nő urhölgy háza, ondódi földjével és lucernással (300) Ingatlanságok hasznosbér kiadására: Varga-utczán 4 szoba, konyha, kamra. Timár-utczán 4 szoba, konyha, kamra, pince, kocsiszin. Több legelő és ondódi földek, részint hasznosbérbe, részint pedig félbe kiadó Hatvan-utca elején boltnak vagy vendéglőnek igen alkalmas helyiség többrendbeli lakásokkal, pinccel és istállókkal, kedvező feltételek mellett. Eladó ingóságok: 2 drb ezukorgyári részvény. (439) Különböző használt zongora. Többrendbeli bolt-állványok fiókos, ugy-szinte mindenféle áruasztalok (Pulten). Egy jókarban levő tekeasztal, labdákkal és dákokkal 120 frtt. (167) Alkalmazást keresők: Egy nő zongorán alapos oktatást ad, 1 órát naponta havi 5 frtt. (348) Egy társalgó, vagy házi gondnok. (265) A helybeli iskola nagyobb osztályaiból több ifjak ajánlkoznak nevelőkül (352) Egy jó családból való nő ajánlkozik mint kiadó gazdasszony vagy Bonne. (446 436) Az ezen rovatokban közlöttek iránt felvilágosítást ad s egy ily közleményt 25 krajczár előleges lefizetése mellett, felvesz és közzé tesz. Zichermann H. DEBRECZEN, Széchenyi-utca, posta épület.

Vásáru cikkek gyári áron alóli eladása! A n. é. helybeli és vidéki iparosoknak figyelmébe ajánlom, hogy mult évben Stegmüller esodótömegéből többféle vasneműt megvettem, melyet darabonként is eladóvá teszek, u. m. asztalos uraknak fűrészt, kalapács, reszelő és többféle eszközök. — Ácsoknak, bodnároknak, mészárosoknak, kádároknak, mindenféle balták, vonókészek és más műszerek. — Gazdálkodó egyéneknek elke kormány, ekevas, vakaró, készek és eke talpigák jutányos áron kaphatók. Egyszersmind ajánlom jól berendezett BÖR- és POKRO CZ-ÜZLETEMET legmérsékeltébb árak mellett. Mély tisztelettel MAYER FERENCZ, piacz-tér 1585. sz. „Bika” vendégül mellett. 114 6— Egy jó nevelésű tanuló felvétetik.

Üzlet megnyitás. Van szerencsém értesíteni a n. é. közönséget, miszerint az ifj. Csáthy Károly ur könyvkereskedésének csapó-utca felőli szomszédságában üzletet nyitottam, s abban saját készítményű s legjobb minőségű szappant fogok elárasítani. Melyet is, midőn a n. é. közönség becses figyelmébe ajánlanék, kérem szives pártfogásukat. Vidéki megrendelések nagyban u. m. kicsinyben, utánvét mellett pontosan teljesíttetnek. Kéki Sándor, szappanos mester. 182 1—4